

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTEKÓW

3. Miejscowość

DOCHOWA

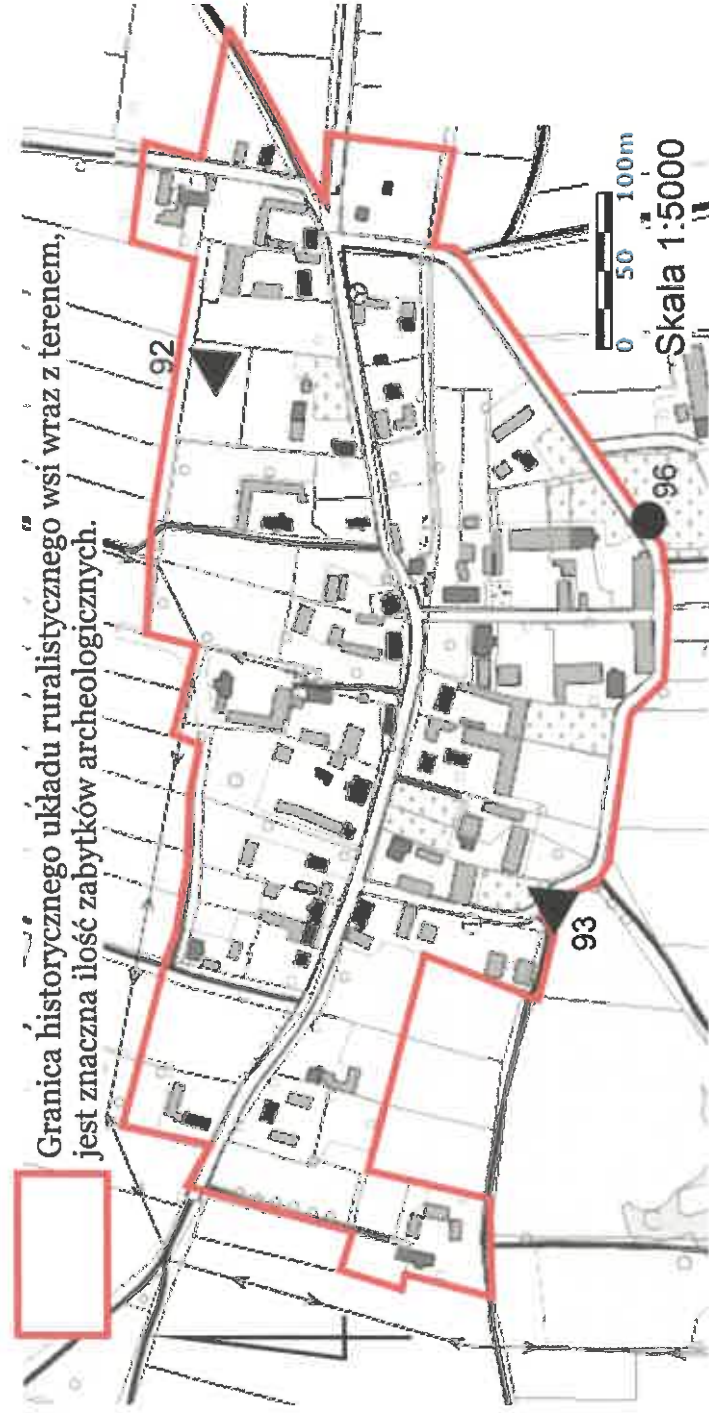
1. Nazwa

**Historyczny układ ruralistyczny wsi wraz z terenem,
na którym jest znaczna ilość zabytków
archeologicznych**

2. Czas powstania

**pradzieje, przed 1300, ok. 1775,
1945**

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

Województwo **DOLNOŚLĄSKIE**

Powiat **GÓROWSKI**

Gmina **WAŚOSZ**

6. Współrzędne geograficzne

51°37'07"N 16°40'38"E

7. Użytkowanie obecne
**mieszkalne
rolnicze**

8. Stan zachowania

4

Poprzednie nazwy miejscowości: Dochowa, Dothowa (ok. 1300); Dochau (1490), Duchaw (1504), Duchen (1736, 1787); Duchen (1845).

Historia wsi i dóbr: Wieś o rodowodzie średniowiecznym założona na polskim prawie czynszowym przed 1300 r., wymieniona w wykazie czynszowych biskupstwa wrocławskiego (XIV). W 2 poł. XVIII w. była to niewielka wieś z folwarkiem, szkołą i 2 wiatrakami. Ponadto odnotowano tu 9 kmieci, 8 zagrodników, 3 chatupników i 2 rzemieślników. Ogólna liczba mieszkańców w tym czasie wynosiła 180 osób. W 1845 r. w miejscowości wzniesiono folwark, wolne sołectwo, 2 wiatraki, 21 domów i 205 mieszkańców. Podstawę utrzymania ludności stanowiła gospodarka rolna oraz hodowla owiec i wołów.

Dochowa położona jest ok. 1 km na zachód od lokalnej drogi łączącej Wąsosz z Rudną Wielką, obok nieczynnej obecnie linii kolejowej Rawicz - Wąsosz - Wińsko. Obecnie wieś o wrzecionowatym kształcie cechuje zwarty układ zabudowy rozlokowanej po obu stronach drogi, pierwotnie była to prawdopodobnie ulicówka. Większość budynków, zarówno gospodarczych jak i mieszkalnych zbudowano z czerwonej, nieotylnkowanej cegły.

Stanowiska archeologiczne:

- 3/92/69-25 luźne znalezisko- epoka kamienia.
- 4/93/69-25 luźne znalezisko- epoka kamienia.
- 7/96/69-25 osada- pradzieje, wczesne średniowiecze, ślad osadniczy- średniowiecze.

Bibliografia:

- Adressbuch des Grundbesitzes in der Provinz Schlesien, Berlin 1937
- Buße S., Eisenbahnen in Schlesien, Eggellham 1989
- Knie J., Alphabetisch-statistisch-topographische Ubersicht der Dörfer, Flecken, Stadle und anderen Orte der königliche Preussische Provinz Schlesien, Breslau 1845
- Kwartalnik Górowski 1/2003, red. Z. Hanlak, Góra 2003
- Regesty Śląskie, red. W. Korta, t. 1 (1343-1348), Wrocław 1975 ; t. 2 (1349-1354), Wrocław 1983; t. 3 (1355-1357), Wrocław 1990; t. 4 (1358-1359), Wrocław (bez daty wydania); t. 5 (1360), Wrocław 1992
- Słownik etymologiczny miast i gmin PRL, Wrocław 1984
- Studium warunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz, Wąsosz 2000
- Zimmermann F. A., Beytrage zur Beschreibung von Schlesien, Bd 1-13, 1786

Materiały kartograficzne:

- Messtischblatt, pomiar 1887 r., nowelizacja 1929 r., wydanie 1937-1940 r.

Istniejące zagrożenia: Degradacja układu ruralistycznego związana z współczesną zabudową różnego typu, dogaszczanie i wprowadzanie nowej zabudowy na terenach historycznie niezabudowanych, rozbiórki i przebudowy budynków historycznych oraz ich modernizacja z wykorzystaniem współczesnych, niezgodnych z lokalną tradycją materiałów budowlanych. Inwestycje wymagające prac ziemnych.

Postulaty konserwatorskie: Utrzymanie układu wsi, zachowanie skali zabudowy, jej historycznego rozplanowania, tradycyjnych brył, formy, użytych materiałów i artykulacji elewacji.

czerwiec 2023

Justyna Kość